

O tom, jak se ukázala Hospodinova sláva

text: Ex 16,4.6-7.9-10

j+s 28. 9. 2014

čtení: Ex 15,27 - 16,35

neděle díkůvzdání, večere Páně

písně: 215 svítá 57 195 602 649 (VP: 650 646)

⁴ Hospodin řekl Mojžíšovi: "Já vám sešlu chléb jako déšť z nebe. Ať lid vychází a sbírá, co denně spotřebují. Tak je podrobím zkoušce, budou-li se řídit mým zákonem, či nikoli."

⁶ Mojžíš a Áron řekli všem Izraelcům: "Večer poznáte, že vás z egyptské země vyvedl Hospodin. ⁷ A ráno spatříte Hospodinovu slávu, ačkoli slyšel vaše reptání proti sobě. Co jsme my, že reptáte proti nám?"

⁹ Áronovi Mojžíš řekl: "Vyzvi celou pospolitost Izraelců: »Přistupte před Hospodina, neboť slyšel vaše reptání.«" ¹⁰ Když mluvil Áron k celé pospolitosti Izraelců, obrátili se k poušti, a vtom se ukázala v oblaku Hospodinova sláva.

Boží lid putoval pouští, však ten příběh znáte. Tak poslyšte pár úryvků z deníku jednoho z těch poutníků.

Dvanáct pramenů tam bylo a sedmdesát palem, hotový ráj na zemi, Češi by řekli: samé mléko a strdí. Jenomže nalezením pohodičky životní příběh nekončí a my musíme dál, tohle ještě není cíl, ten je teprve před námi. Přitom co už toho máme za sebou: příšerné otroctví a zázrak vysvobození (už je to šest neděl, ten čas letí) a kus pouště k tomu.

O dva dny později

Pořád poušť. Takhle jsme si to nepředstavovali. V otroctví to bylo k nevydržení, ale teď? Teď je to horší, než to bylo! Protože tam v Egyptě, tam vám (teda při troše šikovnosti a starání a štěstí) bylo všechno! Však jsme to Mojžíšovi a Áronovi řekli, a pěkně od plic. A potom nám Hospodin dal dosyta jíst. Prý: přestože jsme pořád nadávali, řekl Mojžíš. Řekl: "Přestože." No já bych spíš řekl: protože jsme nadávali. Nevím, možná se Mojžíš jenom spletl, když to říkal.

Ještě o týden později

Mojžíš nám od Hospodina vyřídil spoustu příkazů, ani se to zapamatovat nedá. Máme nasbírat každému, kolik sní, a nic si nenechávat do zásoby. Jenže já vím moc dobře, co je to hlad, a tak jsem si toho kyblík schoval. Ale nepřeju vám zažít ten smrad, do rána se to zkazilo. Samý červ to bylo. A teď si představte, že na sedmý den si máme naopak nasbírat do zásoby, že prý se to nezkazí. Nejsem blázen, ten smrad už jsem zažil, to jíst nebudu, a radši jsem to nechal až nazítří, nasbírám si čerstvé. Jenže v nebi měli ten den zavřeno nebo co, prostě nikde nic a já měl hlad.

Za měsíc

Ono to vážně funguje, tak jak to Mojžíš povídal, na den odpočinutí se to nezkazí. Vůbec tomu nerozumím.

Nazítří

Včera jsme vyrazili dál k zaslíbené zemi. Jenže nám došla voda. V poušti! Tak to už je moc. Však jsme to Mojžíšovi s Áronem řekli, a pěkně od plic.

Tady ten deník opustíme, ono se to v něm pořád opakuje jak na kolovrátku. Čtenář, který ten příběh zná celý, si asi všiml poznámky na konci kapitoly – že bloudili pouští 40 let a celou tu dobu jim Hospodin dopřával manu. Vděčnost, ovšem pojatou po svém, mu za to vyjádřili později, když to – jak jinak – Mojžíšovi s Áronem vytmavili pěkně od plic: "Už nám ta mana leze krkem, vzpomínáte na ta královská menu, když jsme ještě byli otroci?" A tak to s nimi bylo pořád.

Celou dobu dostávali jíst a pít. Mojžíš v tom příběhu zastupoval lid před Hospodinem a před lidem zase zastupoval Boží příkazy a byla to role nevděčná. Kdykoli lidem vyřídil Boží vzkaz, musel se díval, jak málo na něj dbají.

My to ovšem čteme v roce 2014. Není to kronikářský záznam dávných událostí, nýbrž – protože je to v bibli – je to připomínka čehosi důležitého pro nás dnes. Jenže čeho?

① Když dojdeme spokojenosti a dosáhneme jakés takés pohodičky, není to konec životního příběhu. Tohle ještě není cíl, ten je dál, teprve před

námi. Cesta k němu může ještě být pořádně trnitá, úzká, kamenitá a všelijak jinak nepohodlná. Celou tu dobu se o ně Hospodin staral a oni se měli naučit mu tu hlavní životní starost přenechat. Stresu člověk neuteče, ale když z něj pak vyvázne, měli se naučit díru po stresu zaplnit důvěrou. Měli se to naučit a měli nám to vzkázat, ať to taky tak děláme.

② Sbírejte plody Božích darů, užívejte jich a ti, kdo nesou odpovědnost, nechť dbají, aby bylo dost pro všechny. (Na planetě Zemi v roce 2014 máme co dohánět.)

Hamounění do foroty se ukázalo stejně neprozíravé jako lehkovážnost (to když si ten poutník šestého dne ušetřil práci, kterou měl udělat). Důvěra znamená nestrachovat se, jak to bude zítra (v tom se na Hospodina klidně spolehněte), ale neznamená, že hodím za hlavu, co mám udělat já.

③ Sedmého dne Hospodin odpočíval (neříká se to v bibli ostatně poprvé); odpočíval, protože co zařídil v šesti předchozích dnech, bylo dobré, ba velmi dobré. I tohle měli vstřebat: že práce je pro obživu, tu a tam i pro radost, ale není smyslem života. Sedmého dne měli užívat jejích plodů, radostí života, a udělat si čas na vděčnost. Na to, co jsem udělal, co zanedbal, co zkazil, na to, co se povedlo... Sedmý den je tu k tomu, abych uvážil, jak dobré je, co Bůh zařídil, a že jsme na cestě k báječnému cíli (tedy toho času třeba zrovna na úzké, trnité a kamenité stezce, ale pořád k cíli) a abych ten cíl pro samé trní a kamení nepřestával vnímat.

④ I ukázala se jim sláva Hospodinova. Ukázala se jim v ranním oblaku. Na ten si nesáhnete, neschováte si jej, abyste ho kdykoli mohli ukázat potomkům, “hele, tady je důkaz”. Hospodinova sláva je nehmatatelná, tajemná, vzácný okamžik srozumění. Třeba jako při večeři Páně: ani ta není důkazem Boží milosti v Kristu, ale je to připomínka pro nás, vzácný okamžik srozumění; a také souznění, patříme přece všichni dohromady jako jeden Boží lid. Ani Boží lásku si nemůžu nahamounit do foroty, a přece v den vděčnosti zjistíme, že jí je už zase pro všechny dost.

A jak tak jdeme k cíli – toho kamení a trní je cestou víc, než by člověk žádal – uchováváme si naději a důvěru, ty nás nesou. A vzpomínáme

přítom na to, co už máme za sebou. Vzpomínáme podle náтуры: tamten poutník si stýskal, že to kdysi nestálo za nic a dnes že je to ještě horší. I tak se lze ohlížet, avšak vděčnost za Boží přízeň a za doprovod po trnitých a kamenitých stezkách se dá prožívat i jinak, líp – když je to doprovod k Božímu cíli (a když tomu kamení a trní nepřenecháme ve vzpomínkách hlavní roli, protože tu si nezaslouží, hlavní role patří Boží lásce a vám).

V našich zeměpisných končinách je zvykem a nezbytností pracovat (tedy: ti, kdo tu práci mají) do úmoru, do vyčerpání, vyhoření a vystresování. Něco tu nehraje, poznamenali by asi ti dva svěží osmdesátníci, kteří tuhle pospolitost tehdy vedli, Mojžíš s Áronem.

Něco tu nehraje – proto stanovil Bůh sedmý den vděčnosti, aby to zase hrálo, a já zkusím ještě jednou shrnout, co se k tomu v tomto příběhu říká:

- ① Úspěch a pohoda (natož pak neúspěch a nepohoda) ještě nejsou cíl, ten je teprve před námi. Kdož ví, co a jak bude; ale máte-li v duši díru po stresu, zaplňte ji důvěrou a nadějí, ty vás ponesou.
- ② Nestrachujte se, co a jak bude zítra (v tom důvěřujte Hospodinu), ale co dobrého můžete a máte udělat, udělejte.
- ③ Na to, co všechno pro nás Bůh zařídil (a nemusel!), si určitě udělejte čas; ona ta vaše důvěra a naděje musí z něčeho žít, aby neuschla a neumřela hladu.
- ④ A kéž vám jsou dopřány okamžiky, kdy člověk zažije Hospodinovu slávu. Tedy: ony vám dopřány budou, ale měli byste pro ně mít otevřené oči.

Otevřené oči pro Hospodinovu slávu – nejde jen o chvíle, kdy jsme syti; vůbec nejvíc se ta sláva ukázala ve chvíli Kristova utrpení, jež mělo smysl a on ho podstoupil i pro nás. (To čtenáři bible zajisté vědí, jen si na to dopřávejme soustředění a čas.)